

Słowniczek

FUNDUSZE STRUKTURALNE –

są to zasoby finansowe Unii Europejskiej, służące realizacji polityki strukturalnej – jej celem jest pomoc słabiej rozwiniętym regionom i sektorom gospodarek państw członkowskich i w konsekwencji zmniejszenie różnic w poziomie rozwoju i życia pomiędzy poszczególnymi obszarami. Na Fundusze Strukturalne składają się Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej Sekcja Orientacji (EFOiGR) oraz Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa (FIWR).

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY (EFS) –

jest to jeden z Funduszy Strukturalnych. Służy osiągnięciu spójności gospodarczej i społecznej oraz wysokiego poziomu zatrudnienia w Unii Europejskiej. W ramach EFS można finansować działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich z pięciu obszarów wsparcia: aktywna polityka rynku pracy, przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, kształcenie ustawiczne, adaptacyjność i rozwój przedsiębiorczości, wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Ze środków EFS najczęściej finansowane są szkolenia zawodowe, stypendia, praktyki zawodowe, doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy, analizy i badania dotyczące rynku pracy.

PROGRAM OPERACYJNY –

jest to dokument przyjęty przez Komisję Europejską, służący wdrażaniu Podstaw Wsparcia Wspólnoty i składający się ze spójnego zestawienia priorytetów, zawierającego działania wieloletnie, które mogą być wdrażane przez jeden lub kilka Funduszy, jeden lub kilka innych dostępnych instrumentów finansowych. Mogą one mieć charakter horyzontalny lub odnosić się do konkretnych sektorów gospodarki.

PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI (PO KL) –

jest to jeden z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007 – 2013, który obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce. Program koncentruje wsparcie na kilku obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli i wdrażaniem zasady dobrego rządzenia. Celem głównym PO KL jest wzrost zatrudnienia i spójności społecznej. Wyznaczonych zostało sześć strategicznych celów: podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce, upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy, zwiększenie potencjału administracji publicznej

w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług, wzrost spójności terytorialnej. Program jest finansowany w 85% ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz w 15% ze środków krajowych. W ramach PO KL jest możliwość realizacji projektów w dwóch trybach: systemowym i konkursowym. W pierwszym przypadku projekty są realizowane przez beneficjentów imiennie wskazanych w Programie lub dodatkowych dokumentach. W przypadku projektów konkursowych projekty mogą być realizowane przez takie podmioty jak: instytucje rynku pracy, instytucje szkoleniowe, jednostki administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe, instytucje systemu oświaty i szkoleniowa wyższego.

Program składa się z 10 Priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. W ramach komponentu centralnego środki zostaną przeznaczone przede wszystkim na wsparcie efektywności struktur i systemów instytucjonalnych, natomiast środki komponentu regionalnego zostaną w głównej mierze przeznaczone na wsparcie dla osób i grup społecznych.

PROJEKT –

to przedsięwzięcie realizowane w ramach działania, będące przedmiotem umowy o dofinansowanie projektu między beneficjentem a instytucją zarządzającą, instytucją wdrażającą lub działającą w imieniu instytucji zarządzającej instytucją pośredniczącą, albo przedmiotem decyzji podjętej odpowiednio przez właściwego ministra, jeśli pełni funkcję instytucji zarządzającej lub pośredniczącej, bądź przez wojewodę, jeśli pełni funkcję instytucji pośredniczącej.

EUROPEJSKA STRATEGIA ZATRUDNIENIA –

to wspólna strategia zatrudnienia, w ramach której państwa członkowskie Unii Europejskiej przyczyniają się swoimi politykami zatrudnienia do osiągnięcia wspólnych celów. Te cele to: pełne zatrudnienie, poprawa jakości i produktywności pracy oraz wzmocnienie spójności społecznej i integracji.

POLITYKA STRUKTURALNA –

jest to zakres odpowiedzialności państw członkowskich i Komisji Europejskiej w ramach dzielonego zarządzania funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności.

POLITYKA SPÓJNOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ –

Jest to polityka ustanowiona Traktatem o Wspólnocie Europejskiej (art. 158), służąca wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej w Unii Europejskiej poprzez zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów lub wysp mniej uprzywilejowanych, w tym sfer wiejskich.

Unia Europejska w swojej polityce regionalnej dąży do podwyższenia poziomu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Każda z tych spójności jest analizowana w układzie państw oraz regionów typu NUTS II i NUTS III (kodowanie stosowane w Unii Europejskiej). Spójność gospodarcza jest mierzona za pomocą produktu krajowego brutto na mieszkańca,

uwzględniając parytet siły nabywczej. Wzrost spójności gospodarczej polega na zmniejszeniu różnicowań w poziomie rozwoju gospodarczego pomiędzy obszarami bogatymi i biednymi. Spójność społeczna jest mierzona za pomocą wskaźnika stopy bezrobocia, ale coraz częściej jako miernik uwzględnia się stopę partycypacji (miernik określający, jaka część ludności w wieku produkcyjnym znajduje zatrudnienie). Wzrost spójności społecznej polega na zmniejszeniu różnicowań w wykorzystaniu kapitału ludzkiego pomiędzy poszczególnymi obszarami. Spójność terytorialna (przestrzenna) jest mierzona czasem przejazdu do danego obszaru komunikacją lotniczą, drogową, kolejową. Używa się także wskaźnika ilości konsumentów, pozyskanych w danym czasie. Wzrost spójności terytorialnej polega na eliminowaniu barier dostępności do regionów peryferyjnych poprzez ich lepsze powiązanie z obszarami centralnymi Wspólnoty Europejskiej.